griovį čia buvęs žvyro sluoksnis ir susidarė daubelė, besileidžianti į griovį. Kelio sluoksnio radiniai daubelėje datuojami nuo XV a. pabaigos iki XVIII a. Ar senesni radiniai pateko į kelio sluoksnį atsitiktinai, ar keliavietė egzistavo nuo XV a., šiuo metu sunku pasakyti.

Viršutiniai pilko juodžemio, žvyro, statybinių griuvenų sluoksniai daubelėje buvo supilti XVIII–XX a.

## ARCHAEOLOGICAL INVESTIGATIONS IN KAUNAS AT THE PILIES STREET 12

The investigated building is located in the old town of Kaunas at the site of archaeological importance at the eastern edge of the fosse of the Kaunas Castle which was newly formed in the 20th century. Investigations of the cellar having an area of 45 m$^2$ revealed a fragment of the Kaunas Castle fosse. Its filling, which was up to 3.4 m thick, contained constructional rubbles, flat stove-tiles covered with green glaze and household pottery shards datable to the middle and the second half of the 17th century. The lower layer of gravel contained potshards decorated with horizontal brushes, stamped rectangular hacks, triangular dents in lines, wavy and parallel lines. The potshards with stamped ornaments should be attributed to the first stage of the castle existence, whereas the potshards with wavy and parallel lines ornaments are datable to the late 14th – early 15th century.

# PLATELIŲ PILIAVIETĖ PILIES SALOJE

Vladas ŽULKUS

Platelių piliavietė (Pilies sala) yra saugoma kaip archeologijos paminklas (A 809P). 2001 m. salos R krašte, žemiausioje salos vietoje, savotiškame pusiasalyje tarp ežero ir pelkės saloje, aptiktos gynybinio pobūdžio statinių liekanos. Vieta tyrinėta 2002–2003 m. (žr. *ATL 2002 metais,* V., 2002, p. 158–159; *ATL 2003 metais,* V., 2005, p. 158–159). 2004 m. ekspediciją organizavo BRIAI. Atodangas matavo autorius ir magistrantė Sigita Bagužaitė. Prieš kasinėjant plotų ir perkasų vietos buvo žvalgytos metalo detektoriumi. Ekspediciją rėmė Žemaitijos nacionalinis parkas.

2004 m. iš viso buvo ištirta 57,5 m$^2$ (plotas 5 – 55,5 m$^2$, perkasa 6A – 2 m$^2$).

Plotas 5 buvo salos R dalyje, nedidelėje aikštelėje, kurią R riboja iki 3 m aukščio salos krantas, ŠR nužemėjantis iki vandens lygio, PV pusėje – natūralus pylimas, o Š ir ŠV pusėse – tvenkinys. Plotas 5 buvo prijungtas prie 2003 m. perkasos 6 Š sienelės.

Plote 5, 40–50 cm gylyje, ant įžeminio priemolio buvo atidengti akmeniniai pamatai, nesurišti skiediniu (P dalyje) ir atskiri akmenys bei plytgaliai likusiame plote. Akmenys nedideli, 10x15; 15x20, rečiau iki 50 cm dydžio. Akmeniniai pamatai su plytomis aptikti ploto P dalyje. Ežero pašlaitėje buvo atidengti akmenų pamatai statmenai ežero krantui, t. y. R–V kryptimi. Jie nutrūko ežero šlaite – buvo nuplauti vandens. Pamatai buvo 90–95 cm pločio, sudėti iš keturių akmenų eilių, bet išlikę tik vienu sluoksniu. Pamatai atidengti 3,2 m ilgyje. Šalia akmeninių pamatų stulpaviečių dėmių nebuvo pastebėta. Akmenų pamatai po tyrimų nebuvo ardomi. Pamatų PR dalyje vietoje akmenų buvo padėtos trys plytos. Plytgalių buvo ir pamatų vidiniame kampe. Plytų

dydžiai centimetrais: 27,1x12,4x7,5, raudona; 26,5x12,2x6,9, raudona; 26,8x13,1x7,2, raudona; 26,0x11,7x6,8.

Perkasa 6A buvo 2003 m. perkasos 6 išpjovos (1x1 m) tęsinyje į V. Priemolyje su smulkiomis plytų griuvenomis, 40 cm gylyje buvo aptikta trijų akmenų eilutė, orientuota Š–P kryptimi.

Pilies salos R kraštas buvo sutvirtintas ilgu ištisiniu rentinės konstrukcijos mediniu pastatu. Sienos buvo dėtos ant akmeninių skiediniu nesurištų pamatėlių. 2004 m. fragmentiškai buvo atkasti palyginti platūs (apie 1 m) akmeniniai pamatai, kurie jungėsi 125° kampu. Šiais pamatais paežerės sutvirtinimų statinys užsibaigė Š pusėje, aukštesniame krante. Į Š nuo pamatų, atkastų plote 5, buvusių statinių konstrukcijų jau nebeaptikta. Spėjama, jog 2004 m. buvo aptiktas Š sutvirtinimų bokšto pamatų fragmentas. To bokšto pamatai V buvo suardyti didelių medžių, o R – ežero vandens. Galima spėti, kad bokštas buvęs ne stačiakampio, o greičiausiai šešiakampio formos. Ar virš aptiktų pamatų stovėjo plytinės molio skiediniu rištos, ar medinės sienos, kol kas dar neaišku. 2003 m. perkasoje 6 rasti menki plytinio mūro fragmentai patvirtintų spėjimą, jog čia, aukštesnėje vietoje, galėjo stovėti mūrinis statinys. Su mediniu statiniu, buvusiu žemiausioje vietoje, jis sudarė vieną gynybinį kompleksą.

Pirmą kartą nuo 2001 m. šalia pamatų buvo aptikti gausesni ir didesni buitinės keramikos fragmentai. Žiesto ar tik apžiesto puodo šukės yra datuojamos XIV–XV a.

## PLATELIAI CASTLE–SITE IN THE CASTLE ISLAND

In 2004 the BRIAI investigated an area of 57.5 $m^2$ in total and found a loose stone foundation of a wooden cribwork-type building. It is supposed, that this used to be a hexagonal tower location. According to wheel-made potshards the building is dated to the $14^{th}$–$15^{th}$ century.